

HADUDU FÖLD

1923. év június 28.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, V. evf. (144.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 1000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 50 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A közalkalmazottak helyzete foglalkoztatta a nemzetgyűlést

Homonnay Tivadar a tisztviselők sorsáról - Évi 600 arany koronás létminimum - A kormány megszűnteti a földreform végrehajtása körüli visszaéléseket - Szenvedélyes hangú szóharc Huszár Károly és Ujain között - Interpellációs nap a nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlés mai ülésének tárgyalása a tisztviselők kérdésében kezdődött, amelyet Homonnay Tivadar tett szóvá, részletesen feltárva a közalkalmazottak helyzetét. A nyugodt, komoly tárgyalási hang, valamint Zsilinszky Endre tartalmas interpellációja után senki sem számított azokra a megdöbbentően szenvedélyes személyeskedésekre, amelyek Kiss Menyhért interpellációja kapcsán kifejtődtek. A Kiss Menyhért, Huszár Károly és Ujain Ferenc között kifejtött szóharc kizárólag a liberális és vörös baloldalnak okozott örömet, amely valósággal kéjelgett a keresztyén politikát hirdető képviselők hajbakapásán.

A nemzetgyűlés mai ülését Szilinszky Béla negyed 1 órakor nyitotta meg.

A Haz áttér az indemnitás folytatolagos tárgyalására.

A tisztviselőnyomor

Az első szónok Homonnay Tivadar: Részletesen foglalkozik a tisztviselők rendkívüli segélypótlékáról szóló most megjelent miniszteri rendelettel.

Kijelenti, hogy újabb ugynevezett rendkívüli segélynek 90 százalékos emelése tulajdonképpen

csak 26 és fél százalék

A drágaság szempontjából nem lehet a tisztviselők fizetésének emeléséről, hanem csak csökkentéséről beszélni. Azzal, hogy elhittjük a közvéleménnyel, hogy a közalkalmazottak rendkívüli segélyét 90 százalékkal felemelték,

csak az egyes társadalmi osztályokat izgatjuk a tisztviselők ellen.

Hosszasan fejtegeti a tisztviselők kivánságait, amelyek orvoslást sohasem nyertek. Határozati javaslatot nyújt be: Hatalmazza fel a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a nevelési járulékokra és családipótlékokra vonatkozó igényjogosultságot képező jövedelem vagy kereset értékhatárát esetről-esetre

rendeleti úton állapítsák meg.

A másik határozati javaslatában a közalkalmazottak vasúti utazási kedvezményének fenntartását kéri.

Tisztviselőnek luxus a gyermek

Rámutat a tisztviselők között dúló egykerendszerre, továbbá arra a veszedelemre, hogy a tisztviselők között ma már az egy gyermek is luxusszámba megy és ezért határozati javaslatban kéri, utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a közalkalmazottak családjában előforduló gyermekhalál esetén a családfelek haladéktalanul utalják ki három havi illetményét.

Majd a fővárosi és városi tisztviselők, illetőleg közalkalmazottak sérelmeire tért át.

Foglalkozik a vasutások helyzetével is. A természetbeni ellátás tekintetében álláspontja az, hogy meg kell szüntetni, de csak akkor, amikor az állami fixizetű alkalmazottaknak olyan fizetést adnak, amiből beszerezhetik azokat a cikkeket, amelyekre szükségük van.

A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

600 aranykoronás létminimum

Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy az állami, vármegyei, államvasúti és városi tisztviselők, valamint egyéb alkalmazottak fizetését úgy állapítsák meg, hogy az alkalmazottak részére

évi hatszáz aranykoronában biztosítsák a létminimumot.

A természetbeni ellátást tartásuk fent a végleges rendezésig.

Öt perc szünet után áttértek az interpellációkra.

Haller József interpellációjában az állami nyugdíjas tisztviselők kedvezményes ellátására vonatkozólag a ma érvényben levő rendelet hatályon kívül helyezését kéri.

Zsilinszky interpellációja a földreformról

Zsilinszky Endre a földreform ügyében interpellál. Szóváteszi, hogy például Derecske községben 13000 hold zsidó birtok áll a földigénylők rendelkezésére, de a földbirtokosok minden lehetőet elkövetnek, hogy a reformot elgáncsolják. Követeli a miniszteri szakértői biztosok létszámának szaporítását, mert az ügyvédek hihetetlen módon visszaélnak a földigénylők helyzetével. Kéri, hajlandó-e a miniszterrel együttesen ezeket a visszaéléseket megszüntetni.

A földművelésügyi miniszter válasza

Az elhangzott interpellációra nagyotdó Szabó István földművelésügyi miniszter válaszol, kijelentve, hogy a kormány intézkedni fog, hogy a földigénylők ügyvédjei ne léphessék túl a honorárium határát, amelyre az ügyvédi rendtartás szerint joguk van.

A miniszter választát Zsilinszky és a Haz tudomásul veszi.

Kiss Menyhért az összkormányhoz intézi interpellációját. A Magyar-Amerikai banknak az ügyét teszi szóvá. Ezt a bankot a New-yorkban működő Akler szabadvésműves páholy

tagjai alapították, de az elnökségben benne van Huszár Károly, a nemzetgyűlés alelnöke is, ami szerinte erkölcsi inkompatibilitás. Kéri, van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a bank vezetésében Huszár Károly is helyet foglal.

Ujra személyes kérdés

Huszár Károly személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy a Budapesti létesült banknak

semmi köze sincs az amerikai bankhoz.

amelyről Kiss Menyhért beszélt. Akik Kiss Menyhértet informáltak, maguk bűnösök azokban a vadakban, amit Kiss Menyhért szája adtak.

Felkiáltások: Kik voltak azok?

Huszár Károly: Perényi Zsigmondtól kapta ön információját!

Kiss Menyhért: Sohasem beszéltem vele.

Huszár: Majd Ujain megmondja, kitől kapta információját.

Ujain: Semmi közöm az egészhez! Hazudik, halhatlan!

Huszár Károly: Öt azóta haragszik rám, amióta nem voltam hajlandó egy gyilkossági vádnal az Ön segítségére lenni.

Kiss Menyhért személyes kérdésben kér szót: Tiltakozik az ellen, mintha ő egyes emberek vak eszköze lenne. Információját Amerikából jött emberektől szerezte.

Ujain Ferenc személyes kérdésben

szólal fel: Huszár Károly azt mondotta, hogy azért nem imponál neki, mert nem állott szolgálatára egy gyilkossági ügyben. Felszólítja Huszár Károlyt,

álljon elő bizonyítékokkal,

amelyek kétségkívül bebizonyítják, hogy ő kérte, hogy abban a politikai gyilkosságban álljon szolgálatára. Ezt Huszár nem teheti meg, mert ő Huszár Károlyt csak nyolc hónappal ezelőtt ismerte meg.

Ezután szenvedélyes hangon foglalkozik a Tisza-Friedrich-féle pörrel és azt állítja, hogy mikor ő Friedrich ellen egy cikket írt, Huszár Károly egy Somogyi nevű újságíróval küldött hozzá és kérve kérte őt, hogy

adja ki a Friedrich ellen szóló bizonyítékokat,

„hogy nyakát szeghessem annak a gazembernek.“ Ő az újságokban megkezdte a bizonyítékok közlését, de Huszár Károly nem tette szóvá az ügyet a minisztertanácsban.

— Akkor én — mondja — levelet írtam Huszárnak, megírtam a véleményemet róla és azóta nem imponál nekem a volt miniszterelnök ur.

Ezután újra Huszár Károly szólal fel és hosszasan beszél Ujain állításait.

Utóbbi képviselők elhalasztották interpellációjukat.

Ülés vége délután fél 6 órakor.

Merényletet követtek el Pasic ellen

Ismét súlyosbodott a balkáni helyzet - A bulgárok átlépték a görög határt - A lausannei konferencia már elvesztette jelentőségét

A balkáni helyzet a mai nap folyamán ugylátszik kritikussá vált. Belgrádban egy horvát ember revolverből

négyszer rálőtt Pasic miniszterelnökre.

A golyók ugyan nem találtak, de a merénylet világosan arra mutat, hogy a túlfűtött balkáni kedélyek szenvedélyessége olyan magas fokra hágott, hogy a politikai merényletek, amelyek különösen a Balkánon sohasem voltak idegenek, most már újra kezdődnek.

A merényletet egy Budapesten lakó horvát családból származó bankhivatalnok követte el, akit a szerb rendőrség a merénylet elkövetése után le is tartóztatott.

Belgrádból különben állandóan bulgár határincidensek hírért terjesztik. Most egy egészen nagyszabású bulgár akció hírért vesszük, mely szerint a görög határt átlépve

egy kaszárnyát vettek ostrom alá a bulgárok

és elpusztították a bennelevőkkel együtt.

A belgrádi hír szerint görög részről

11 ember meghalt és mintegy 100 ember megszebesült.

A kisantant kormányelnökei egyébként Sinajába július második felében érkekezletre szándékoznak összejúlekezni, ahol Görögország, Bulgária és Lengyelországnak a kisantanthoz való viszonyáról fognak tárgyalni. Mivel azonban július második felében nagyon valószínűen a máitól egészen eltérő külpolitikai helyzet lesz, úgy ennek a meg lehetőségen messzire kitolt tanácskozásnak a jelenben semmi jelentősége nincs.

Angorai hírek szerint a török kormány és a francia kormány közt a szíriai csapatösszevonás ügyében jegyzékváltás folyik. A francia kormány kilátásba helyezte a lausannei konferenciának a megszakítását arra az esetre, ha a törökök nem intézkednének a szíriai határon összevont török csapatok visszavonása ügyében.

Mivel azonban

a lausannei konferencia már teljesen elvesztette jelentőségét,

nagyon kétséges, hogy a törökök ötte a fenyegetéstől megijednének

Ujabb 40%-os helyáremelést kér a színigazgató

Mint a „Hajdúföld“ jelentette volt már, Kardoss Géza színigazgató csak a napokban kért a városi tanácstól engedélyt a színházi helyárok 60 százalékos emelésére.

Ismeretes, hogy ez a helyáremelés a társulat anyagi viszonyainak rendezése szempontjából volt szükséges. A tanács akkor belátta a kérdés égetően szükséges voltát, rövid időn belül engedélyezte a helyárok hatvan százalékos felemelését, a társulat anyagi javadalmazásának rendezésére.

Most azonban az országos színészegyesület tanácsa a színészek számára új létminimumot állapított meg, amely határozatnak meghozataláról leiratban értesítette a debreceni színigazgatót is, egyben utasította a direktort, hogy az újonnan megállapított összegek szerint köteles a társulata tagjainak javadalmazását eszközölni, sőt a különbözetet június 15-ig visszamenőleg köteles megtéríteni.

Éppen ezért Kardoss egy újabb kérelemmel fordult a tanácshoz, mely szerint ismét 40-50 százalékos helyáremelésnek az engedélyzését kérte, mert ellenkező esetben a színészegyesület által előírt létminimumot nem tudja a társulatnak folyósítani.

Az ügy fölött a tanács valószínűleg már a csütörtöki tanácsülésen dönteni fog.

Torma Zsiga temetése

Szerdán délután temették el Torma Zsigát, a Csokonai-színház tenoristáját a római katolikus temető kápolnájából. Egyszerű külsőségek között, nem a színház előcsarnokából, ahogy minden színésznek meg szokták adni a végső tisztességtételt, de ezt ellensúlyozta a hatalmas tömegek keresetlen, spontán részvétele, amely végigkísérte utolsó útján is az eltávozott művészt, épügy, mint tapsával a színpadon tette volt.

A kápolna előtt felravatalozott koporsó körül hatalmas tömegben szorongtak mindazok, akiknek lelkét annyiszor felüdítette Torma Zsiga fénylő tenorja, minden társadalmi rétegből, aminthogy a koporsót teljesen elborító virágok között is ott volt minden fajta. A legdiszesebb koszorútól a legszerényebb pár szál székfűig. A koporsónál, amelyet a gyászolók, a pályatársak, a város és a sajtó képviselői vettek körül, az Egyetértés-dalárda gyászéneke után a „Circumdedertunt me“ felségesen komor dallama hangzott fel, majd a dalárda éneke után megindult a lassan szitaló esőben a gyászmenet a sir felé.

A koporsót a Csokonai-színház négy tagja vitte a nyitott sirhoz, amelynél a munkásdalárda énekelt. A Csokonai-színház igazgatósága és az Országos Színész Egyesület igazgatótanácsa nevében Kardoss igazgató mondott beszédet, a Csokonai-színház társulatától pedig Rajz Ferenc bucsuztatta el a kedves halottat meleg, őszinte szavakkal, kiemelve művészi és emberi értékeit.

Azután a munkásdalárda gyászéneke közben hullottak a dübörgő göröngyök a koporsóra és lassan, a komoran permetező esőhullásban örökre elfedték egy nagy magyar tehetség földi tetemét. Egy nagy magyar tehetséget, aki soha nem kért és nem várt semmit, de odaadta teljes szívét és teljes életét a magyar kulturának...

Julius elsején lép életbe az új postatarifa

Nyolevan korona a levélportó - A csomagszállítás díja csak mérsékelten emelkedett

Budapest, június 27, Mint a *MTI*. értesül, a kereskedelmi miniszter a posta, táviró és távbeszélő díjszabás ügyében már döntött és a belvárosi postadíjak emelését némileg mérsékelte. Az új tarifa július 1-én lép életbe és főbb tételei a következők: *Levél helyben 40, vidékre 80, az eredetileg tervezett 50, illetve 100 korona helyett. Ausztriába, Cseh-Szlovákiába, Lengyelországba, Németországba, Olaszországba és Romániába 175 korona, egyéb külföldre 250 korona.*

Levelezőlap 20, 40, 110, illetve 150 korona

Ajánlati díj helyben 50, vidékre 100, külföldre 250.

A postautalványok díja belsőldre 10 ezer koronáig 100 korona, a külföldi összeg maximuma 500 ezer korona.

A csomagszállítás díja mérsékelten emeltetett.

A távirat szódija belsőldön 25 korona, Ausztriába, Csehországba, Jugoszláviába és Romániába 75 korona, Németországba és Lengyelországba 100 korona, a többi külföldi díjtétel átlag 25 százalékkal emelkedett.

A távbeszélőnél az évi előfizetési díj a rendes állomás után Budapesten 144 ezer, vidéken 54 ezer, illetve 18 ezer korona.

Az egyénekenkénti beszélgetés díja helyben Budapesten 80, vidéken 30. Vidékre Budapesttől kb. 15 kilométer távolságig 200, 25 kilométerig 400, 50 kilométerig 800, 200 kilométeren felül 1200 korona. A tarifaelmérséklés alkalmából az állomást július 16-ig az illetékes postahivatalnál lehet felmondani.

Minden nyugdíjast, özvegyet és árvát megillet a kedvezményes ellátás

A kormány módosította a tisztviselők természetbeni ellátásáról szóló rendeletet

Budapest, június 27. A kormány rendeletet adott ki, a közszolgálatban állott tisztviselők és egyéb alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlenné váló gyermekek ellátására való igényjogosultság módosítása tárgyában.

A rendelet szerint a nyugdíjast, kegydíjast élvező volt tisztviselőket és más alkalmazottakat feleségük és gyermekeik után csak abban az esetben részesülnek kedvezményes ellátásban, ha a feleség, illetve a gyermek után családi pótlékban részesülnek.

Az a rendelkezés, hogy olyan nyugdíjas, özvegy és szülőtlenné váló árva, akinek az ellátási díjon felül bármilyen forrásból származó keresete, vagy jövedelme az évi 72 ezer koronát meghaladja, sem saját személye, sem családtagjai után kedvezményes ellátásra nem jogosult, az 1923. évi július 1-ével hatályt veszti.

Ennélfogva

minden nyugdíjast, özvegyet és szülőtlenné váló gyermeket megillet a kedvezményes ellátás

tekintet nélkül arra, hogy ellátási díjain felül bármilyen forrásból származó jövedelme vagy keresete van.

Az olyan nyugdíjas, özvegy és szülőtlenné váló árva azonban, aki kedvezményes ellátásban vagy készpénzváltásban azért nem részesül, mert az ellátási díjon felül bármilyen forrásból származó keresete vagy jövedelme az évi 72 ezer koronát meghaladta, 1923. évi július 1-től 1924. évi június végéig terjedő időben a kedvezményes árú élelmiszer ellátást nem kaphatja meg természetben, hanem ehelyett az ellátottaknak tekintendők részére havonként megállapítandó

készpénzváltást fogja kapni.

Mindazok a nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlenné váló árva, akik a kedvezményes ellátásra 1923. évi július 1-ig nem voltak igényjogosultak, az 1923. évi július 1-étől 1924. évi április 30-ig terjedő tíz hónapra engedélyezett kedvezményes árú tűzifa-ellátásra és a kedvezményes árú szénellátásra, illetve az azéért járó pénzváltásra szintén igényjogosultak.

A rendelet a hivatalos lap csütörtöki számában jelenik meg.

Megalakult az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság

Élénk érdeklődés mellett folyt le június 25-én Hajdúvármegye Iskolánkülső Népnevelési Bizottságának alakuló gyűlése a városháza tanács-termében.

A bizottság egyelőre csak hivatalos és kiküldött tagokból alakult meg, azonban ez a szűkebbkörű bizottság egy év leteltével ki fog bővülni.

A bizottság elnöke Pákozdy Sándor alispán, ügyvezető elnöke Vasady Lajos királyi tanfelügyelő, titkára Seres Ferenc népnevelési titkár lesz. Tiszteletbeli elnökké Hadházy Zsigmond főispánt választották meg.

A bizottság célja: a felnőtteknek iskolánkülső oktatása által a haboras iskolázás hiányát pótolni.

A bizottság ideai főprogramja pedig az analfabéták számának csökkentése, népies ismeretterjesztő előadások tartása és *Hajduböszörményben egy népfőiskolai tanfolyam felállítás.*

A szervezés már folyik és a munkálatok novemberben megkezdődnek. Egyébként, amint a *Hajdúföld* értesül, Debrecenben is teljesen ehhez hasonló célú bizottság fog a közeljövőben megalakulni.

Meghalt otrokocsi Vég János

Debrecen legöregebb és legidősebb választott törvényhatósági bizottsági tagja, otrokocsi Vég János szerdán reggel 87 éves korában végelgyenülésben meghalt.

Vég János 1837-ben született, mint fiatal, 14 éves gyermek részt vett a szabadságharcban. A 60-as években fűszerkereskedést nyitott. A ref. egyház gondnokának választotta. Törhetetlen híve volt a függetlenségi 48-as eszméknek. Munkás, szorgalmas, becsületes ember hunyt el benne, aki köztisztviselőként állott és általános szeretetnek örvendett. Halálát kiterjedt, előszelő rokonság gyászolja.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb apa, nagyapa, após és rokon, **otrokocsi VEGH JÁNOS** ny. ref. egyházi gondnok, városi törvényhatósági biz. tag, éretterek 87-ik, özvegyesége 6-ik évében, folyó hó 27-én d. e. 9 órakor rövid, de súlyos szenvedés után szerettei köréből elköltözött. Földi maradványai f. hó 29-én, pénteken d. u. fel 4 órakor a ref. Nagytemplomból, az ugyanott tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben fog-nak örök nyugalomra tetetni. Mely vég-tisztesség tételre az elhunyt rokonait, pályatársait, barátait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1923 június 27-én. Nyugodj békén, pihenve csendesen! Vigasztalhatatlan gyermekei: Emilia, férjével Stuhán Gyulával; Vilma, férjével Mile Pállal. Unokái: Stuhán Emike, vőlegényével dr. Pap Bélával; Stuhán Andor, Mile Klarika férjével, dr. Zempléni Gusztávval; ifj. Mile Pál. Unokahuga: Molnár Ida. Valamint a fái Fáy- és Koncz-család nevében is.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek

Szél Gergely-nél
Piac-utca 63. Telefon 11-11.

Lekvárfőző üstök

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

passzirozó és liszt-szíták

a Kossuth-szobornál.

„ELEFÁNT“ üveg- és porcellánragasztó megérkezett!

SZEPLŐ, PATIÁNAS és egyéb arcbántalmak ellen használjon

Korzó „Éva“ arckenőcsőt és szappant

beszerezhető a KORZÓ DROGERIÁBAN Piac-utca 42.

Figyelje meg

a cukor árát
s hasonlítsa
a híres

MEINL
Gyümölcsiz
alacsony árához.

HÍRDELMEN

1923 június 28. (Csütörtök)

Prot.: Arszlán. Kath.: Leo.

Időjárás: Hazánkban ismét országos eső volt. A hőmérséklet nyugat felől sülyedt.

Időjárás: Változókéony szél és egyelőre hűs idő várható az eső szünetével.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-1-g, délután 4-7-g.

Csokonai-színház este 8 órai kezdettel Szép Heléna C) bérletben.

Apo ló: Vihar után.

Uránia: Szárnyaszegett lelkék.

Vigszínház: Nebántsvirág.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése fél 4 óra-or a városházán.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszarvu, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Bihar vármegye keresztyén szellemű sajtótörvényét sürget. Berettyóújfaluból jelentik: Bihar vármegye törvényhatósága Almássy Sándor főispán elnökletével ma délelőtt tartott rendes közgyűlésén határozati javaslatot hozott, amelyben a miniszterelnököt bizalmáról biztosítja és a tervezett közigazgatási reformnak sürgős megoldását kívánja. A törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy felír a kormányhoz a házszabályrevízió sürgős megoldása érdekében, ezenkívül feliratban kéri a kormányt, hogy a közrend fokozottabb biztosításáról benyújtott törvényjavaslatot a nemzetgyűlés haladéktalanul tárgyalja le. *Gondoskodik a kormány a sajtótörvénynek az igazi keresztyén nemzeti gondolat jegyében való módosításáról.*

Már ebben az évben megszűntelik a jogakadémiákat. Budapestről jelentik: A jogakadémiák sorsa, úgy látszik, most már véglegesen eldőlt. A kultuskormány elhatározta, hogy a jogakadémiákat már az 1923-24. évben megszünteti. Ezt az elhatározását az indokolja a miniszternek, hogy Magyarországnak ugyanis négy egyeteme van és nem kívánatos a jogász proletariátus számát emelni.

Adomány a nyomorgó diákoknak. A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank a Hajdúföld útján az Országos Magyar Diáknomorennyhitő akció debreceni főosztálya részére 10,000 koronát adományozott. A nemes szívi adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Egy évi börtönre ítélték a Népszava szerkesztőjét. Farkas Antal, aki a Népszavában Bujdosó Péter néven szokott írni, tavaly hushagyó kedden „Bőjt predikáció” címen izléstelen és durva hangú szatírárt írt a Népszavában. Miután Farkas állandó külföldi tartzkodása miatt a bíróság felelősségre nem vonhatja, az ügyész a fokozatos felelősség alapján Vanczák Jánost vádolta meg a cikk miatt osztályellenes izgatással. Az ügyet ma délelőtt tárgyalta a törvényszék. Az ügyész felszólalása után a bíróság Vanczákot büntetésnek mondotta ki izgatás vétségében és ezért egy évi börtönre ítélt és elmarasztalta a büntetési költségekben.

A Ker. Nemzeti Liga jegyzői. A Ker. Nemzeti Liga vasárnapi közgyűlésén a már közöltekén kívül jegyzőkké választotta dr. Bíró Barnát és dr. Csorba Antalt is, akik a keresztyén nemzeti eszme lelkes harcosai.

Péntek, szombat, vasárnap kagó est.

A bőrkötény titka. A rendőrség őrizetbe vette Szatmári Jánosné debreceni lakost, aki a zsidogón al landóan kisebb-nagyobb lopásokat követett el, különösen ruhaneműekre pályázott. *A lopott holmikat a hatalmas bőrköténye alá rejtette.* Őrizetbe vették, majd átkísérték az ügyesség fogházába. Az eljárás folyamatban van ellene.

A zsidó biztatására lopott. Jakab István földesi születésű 21 éves legény a napokban vakmerő lökötést kísérelt meg. A földesi határban legelésző ménésből lóhátról, pányvával elkötötte a legszebb kancát csikójával együtt. A lopást észrevették, Jakabot üldözőbe vették, akit rövidesen elfogtak. Jakab kihallgatása során elmondotta, hogy a lopásra egy Weisz nevű zsidó lócsiszár biztatta, aki rávette, hogy csak lopja el a szép lovakat, ő jó ártért megveszi. Jakabot őrizetbe vették. Bűntársa ellen is megindult a büntető eljárás.

Péntek, szombat, vasárnap kagó est.

Szünidei gyorsíró tanfolyam. A Debreceni Gyorsírók Társasága három hónapos szünidei gyorsíró tanfolyamot rendez. Jelentkezési határidő július 5. Jelentkezéseket a Magyar Távirati Irodánál (Kossuth u. 53.) Székely Andras, az egyesület titkara vesz fel. A tanfolyam díja 10,000 korona, amelynek fele jelentkezőkor, fele pedig a tanfolyam július 15 én történő megkezdésekor fizetendő.

Megdrágult a fodrász. A debreceni borbély és fodrászszakosztály mátlól kezdve a következő árszabályt léptette életbe: I. oszt. Csak borotválás 200, II. oszt. 180 K. Borotválás, fésülés 250, 220. Hajvágás fazon 500, 450. Hajvágás géppel 400, 350. Szakálvágás fazon 350, 300. Szakálvágás géppel 250, 200. Babi hajvágás 500, 450. Fejborotválás 500, 450. Bérletjegy csak borotválás 1800, 1600. Borotválás fésüléssel 2200, 2000 korona.

Még a jövő évben is buzavaltában adják bérbe a városi birtokokat. Ismeretes, hogy a jövő év októberében a város birtokában levő Tornyos-tanyának, valamint a guti teleknek a bérlete lejár. Az előbbi 700 hold, az utóbbi 800 hold nagyságú földbirtok. A város a két birtok bérletének a feltételeit megállapította, mely szerint a Tornyos-tanya bérlete évenként és holdanként 1 métermázsa rozs, a guti teleké 120 kilogramm rozs.

Szombathelyen 1000 munkás sztrájkba lépett. Szombathelyről jelentik: A szombathelyi motorgyárban ezer munkás sztrájkol. A pécsi munkások 50%-os emelést kértek, de csak 30-at ajánlottak meg nekik. Lehetséges, hogy a pécsi munkások is sztrájkba lépnek.

A KANSz a tisztviselői illetmények egységes rendezését kívánja. Budapestről jelentik: A KANSz országos elnöki bizottsága szerdán a városháza nagytermében ülést tartott. Az ülésen a tisztviselők anyagi helyzetével s az újonnan megállapított rendkívüli segély tervezetével foglalkozott. Az elnöki bizottság egyhangú határozattal újlag ama kívánságának adott kifejezést, hogy az illetményrendezés egységes megállapítása a szövetség által megjelölt biztos alapra helyeztessék. Ezenkívül az elnöki bizottság azt kéri a kormánytól, hogy különösen a kisebb fizetésű tisztviselők részére minden körülmények között tartsa meg a természetbeni ellátást.

Elitéltek a fejjátolvajokat. Jelentette a Hajdúföld, hogy a múlt télen minden emberi érzésből kivetkőzött, elvetemült emberek állandóan fosztogatták a balmazújvárosi temetőket és a református és katolikus temetőkből több mint 200 fejtt és keresztet loptak el, azonkívül megromogtatták a sírköveket is és több lopást követtek el. A tolvajokat és orgazdákat szerdán délelőtt vonta felelősségre a debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnökle alatt működő büntetőtanácsa és a vádlottakat, akik nagy nyomorukkal védekeztek, a következőképen büntette: Eszenyi Jánost egy évi és öt hónapi, Eszenyi Istvánt ésisfj. Rézsi Pétert egy évi és három hónapi, ifj. Loós Istvánt 10 hónapi börtönre ítélte. A büntetésből három hónapot kitöltöttnek vettek. Az orgazdák 8-15 napi fogházat kaptak. Az ítélet jogerős.

A cigarettapapírok új adója. Ma érkezett le a polgármesteri hivatalhoz a szivarkapapír és szivarkahüvely után fizetendő kincstári árreszesedés újabb szabályozásáról szóló hirdetmény, melyet a pénzügyigazgatóság július 23-án bocsátott ki. E hirdetmény szerint július 1-től a szivarkapapír és szivarkahüvely után fizetendő kincstári részesedés a következő: 1. Szivarkahüvely után dobozonként 15 K. 2. Szivarkapapír után csomagonként, legfeljebb 60 lap tartalommal 750 K., ezt meghaladó tartalommal minden megkezdett 60 lap után további 750 korona.

Budapesten már 4300 koronára emelkedett a zsir ára. Budapestről jelentik: A budapesti piacokon a mai napon a zsir ára 4300 koronára emelkedett. Ezzel egyidejűleg az összes élelmicikkek áraiban nagy emelkedés volt tapasztalható.

Értesítés. Sándor Ármin szolidaritásról ismert ékszerüzletet megnagyobbítva s gyönyörű ékszer, óra, ezüst és disztárgy újdonságokkal felszerelve, eddigi üzletével szemben, a városi bérpalotába helyezte át.

Péntek, szombat, vasárnap kagó est.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök C) bérlet; Szép Heléna.
Péntek B) bérlet; Szép Heléna.
Szombat bérlet; Kék mazur.

Színházak és mozgosszínházak közleményei:
Csokonai-színház. Szép Heléna ma C) bérletben megy. Az eddigi előadásokra minden jegy elkelt.

Timár Ilia türeményes hangját, Bárdonyi Ferenc lyrail tenorját, Szigetvári Jenő nagszerű maszkját és kiváló humorát állandóan kacagják. Ho nap D bérlet.

Vasárnap délután: Tökmag.
Apolló-mozgó. Vihar és Csizmas gentleman két 5 fevonásos amerikai slager ma utoljára az Apollóban.

Chaplin — Ó — Fatty és Snuby. Kacagó vlgést holnap az Apollóban.

Uránia. Szárnyaszegett lelkék, egy élet tragédiája; Chaplin mint pincér ma utoljára. Olmoptól: Atlas mindkét rész egyszerre.

Vigszínház-mozgó. Utoljára a sláger est I. Nebántsvirág Lóth Ilia és Kardoss Géza színigazgató szereplésével. II. Galzthea, Petrovits Svetizlav a főszerepben.

Meteor-mozgó. Péter Pál napján pénteken Robinson II. és vasárnap Robinson III. befejező rész. Előadások mindkét napon délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővéte!

A Gambrinusban Kiss Béla és fiait teljes zenekara hangversenyez.

VESTEDZÉS

A szerdai triál. Julius 8-án lesz Debrecenben az észak-kelet kerületközi válogatott mérkőzés, amelynek előkészítésére a szövetségi kapitány szerdán triálmérkőzést tartott. A triálmérkőzés alapján előreláthatólag így áll fel a válogatott csapat: Farkas — Baik, Fried II. — Fehér, Sipos, Szolárszky — Polanetzky II., Főrizs, Guttmann, Wampetich, Martin. Ezen a mérkőzésen játszik utoljára Sipos, aki, mint a Hajdúföld elsőnek jelentette, Budapestre, a Vasasba távozik.

Bírókúldés. Péter Pál napján Kisvárdán DMTK — KSE Szabó Kálmán. Vasárnap Nyiregyházán NyTVE — Miskolci KASE Káldy Zsigmond, a többi mérkőzést fővárosi bíró vezeti.

A DEAC atletikai versenye július 1-én, vasárnap délután lesz a nagyerdei sporttelepen, amelyen a főváros és a vidék legjobb atletái indulnak.

Küzdelem az ezüstlabdáért. Vasárnap fejeződnék be az ezüstlabda mérkőzések. Az üggetőteri sporttelepen délután a DTE — DKASE, míg a DMTK a DVSC-vel játszik.

A DKASE uszóversenyét naprólnapra nagyobb érdeklődés előzi meg és tömegesen érkeznek a nézők. Minden számban erős, elkészeredett küzdelem várható. Fő érdekessége a versenynek a hölgyszámok, hol Magyarország nevesebb hölgyversenyzői mind indulnak. Szép küzdelmet ígér a fővárosi III. ker. TVE és a DKASE csapatának vízipolo mérkőzése is. A versenyre jegyek előre valthatok a Forgalmi illatszer-tárban.

Ha jól olcsón akar venni, keresse fel a

„HANGYA”

üzleteit. Főüzlet Rózsa-utca 4.
Fiókok a város minden részében.

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban ugyszintén az összes csemege és fűszerárúknál állandóan nagyválaszték. :—:

Rudvas, szekérvasalások

és egyéb mezőgazdasági vasárak lerakata SESZTINA LAJOS cégnél.

DR. REX-FÉLE PIPERESZAPPANOK

LEGJOBBAR LEGOLCSÓBBAR

Rapható: Drogueriákban és Illatszertárakban.

Mindennemű luxus és gazdasági kocsik.

Amerikai küllő- és kerékgyár.

Napi gyártás 2500 küllő.

Riesz Miklós

kocsigyáros

Hatvan-u. 58.

Kocsijavításokat leggyor-

sabban és legprecízebben készítünk méltányos árak mellett. oo oo oo

A TŐZSDE

Magyar korona: 6 1/2

Zürichi zárlat

Berlin 35, Hollandia 22030, Newyork 561 3/4, Páris 3430, Milano 2480, Prága 1680, Budapest 6 1/2, Belgrád 620, Bukarest 295, Varsó 55, Bécs 79, Szófia 610.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 8295-595, francia frank 514-34, svájci frank 1480-1540, szokol 247-250, lei 42-50-48-50, lira 368-88, dinár 92-50-96-50, német márka 600-680, osztrák korona 11 65-12 65.

Terménytőzsde zárlat

Forgalom csekély volt. Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 45000-45500, egyéb 44250-45500. 78 kilós tiszavidéki 45000-45500, egyéb 44500-45500, rozs 35000-500, árpa 31000-32000, zab 37500-38500, tengeri 34-35000, repce 66-70000, korpa 19000-20000.

Ferencvárosi sertésvásár:

Maradvány 188, érkezett 444, eladott 130. Árak: zsirsértés fiatal könnyű 2400-700, nehéz 2800-3300.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága
IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 84.

Kónya se tudta mire vélni azt a sok bagoly-hugogás krakogást, nyeletést s egyéb állati hangokat, amelyeket ezen az éjszakán hallott. Mialatt ott állott a szőke Ancsurkájék ujjonnan épített házukkal szemközt az árnyékban és égő szemmel figyelte a mit sem sejtő Ancsurkát, aki vihogva, meg szerelmes ellágyulással hallgatta Kincses ur félig magyar, félig orosz dörgését; mondom mialatt Kónya ott állott villogó szemekkel: módfelelt csodálkozott, mit jelent ez a titokzatos mozgalmasság Podlaz éjszakájában? Láthatatlan alakok suhantak az utszéleken, hirtelen megreccsent egy-egy háztető, megzizeztek a mozdulatlan faágak, megmozdultak a padkák, ajtók nyitottak titokzatosan s minduntalan meztitokzatos lépések futása hallatszott.

Egyébként csend volt.

Csak egy-egy magyar legény hangos káromkodása hallatszott innen-onnan, nyilván azért, hogy alkalmatlan időben történtek bizonyos jelenések.

Ejfélt után sem szűnt meg ez a titokzatos mozgás.

Legalább is sok gyanus futkosást, suhogást és láthatatlan lopódzást vett észre Kónya még akkor is, mikor Ancsurkájék kiskapuja becsukódott és ő halkán odalépett a jökevűen ballagó Kincses mellé:

- Tesvér, egy szóra!
- No!
- Legény vagy?
- Az.
- Elvállik!
- Ugy lehet!
- Bajnáttal?

(Folyt. köv.)

FESTESSE ruháit **WACHA RÓBERT** gyári vállalatánál **Simonffy-u. 55.**

Csanak József R. R.-T.

Piac-utca 51. Telefon 70

Fűszer, csemege, bor, likőr.
Idényzöldségek, gyümölcsajdonságok.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

DEBRECENI KERÜLETI MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR

4082-325/927.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. kormány 4650/923. M. E. számú rendeletével a kötelező betegségi és baleset biztosításra vonatkozó rendelkezéseket újból módosította s az 1907: XIX. t. c. 1. és 2-ik szakaszában felsorolt alkalmazottak közül a tisztviselők, művezetők, kereskedő segédek s hasonló állásban levő alkalmazottak kötelező betegségi biztosítási bérhatárát folyó hó 18-tól kezdődőleg napi 4000 korona, illetve évi 1.200.000 koronára emelte fel, minek következtében a nagyméltóságú m. kir. Népjelölti és Munkaügyi Miniszter Ur f. évi 59.000/1923. sz. rendeletével a pénztárunknál bejelentési kötelezettség alá eső összes alkalmazottnak újlagos, az alábbiaknak megfelelő módon való bejelentését rendelte el.

E törvényes rendelkezések alapján felhívjuk az 1907: XIX. t. c. és az ezt módosító és kiegészítő törvényes rendelkezések értelmében a bejelentések teljesítésére kötelezett összes munkaadókat: kis- és nagyiparosokat, vállalkozókat, kereskedőket, gyárosokat, közintézeteket, törvényhatósági, közügyi és közalapítványu vállalatokat és hivatalokat, egyleteket, társulatokat stb. stb., valamint a háztartásokat is, hogy a pénztárunk által díjmentesen kézbesített, kizárólag e bejelentések teljesítésére szolgáló „Általános bejelentő-lapokon” összes betegségi biztosításra kötelezett, vagy önként biztosított alkalmazottaikat, kik náluk 1923 június hó 18-án alkalmazásban állottak, a bejelentőlapok kézbesítésétől számított 8 napon belül pénztárunknál feltétlenül jelentsék be, tekintet nélkül arra, hogy ezek az alkalmazottak előzőleg bevoltak-e jelentve vagy sem.

E bejelentésekhez szükséges nyomtatványokat pénztárunknak csak debreceni s ezek közül csak azon munkaadóknak van módjában kézbesíteni, akiknek pénztárunknál ezidő szerint bejelentett alkalmazottai vannak.

A pénztár a szabályszerűen kitöltött bejelentő lap átvételének igazolására lebélyegzett szelvényt ad vissza. Postán küldött bejelentő lapok szelvényeit csak az esetben küldjük vissza, ha a feladó a szelvényt is bérmentesítette.

Megjegyezzük, hogy az 1907: XIX. t. c. 1 és 2 szakaszaiban felsorolt alkalmazottak közül munkások, segédek, tanoncok, szolgák és cselédek, valamint az 1919. évi 5400. M. E. sz. rendelet 2-ik szakasza értelmében a háztartási alkalmazottak továbbra is középszéneli és természetbeni munkakereseményök nagyságára való tekintet nélkül betegségi biztosítási kötelezettség alá esnek.

A f. hó 18-tól kezdve megállapított új napi bérosztályok a következők:

I. o. tart. napi	300 K-ig,	1800 K-ig, havi	7500 K-ig
II. " " "	300 K fel. 600 K-ig, heti	1800 K fel. 3600 K-ig, havi	15000 K-ig
III. " " "	600 " " 900 " " "	3600 " " 5400 " " "	22500 " "
IV. " " "	900 " " 1200 " " "	5400 " " 7200 " " "	30000 " "
V. " " "	1200 " " 1500 " " "	7200 " " 9000 " " "	37500 " "
VI. " " "	1500 " " 1800 " " "	9000 " " 10800 " " "	45000 " "
VII. " " "	1800 " " 2100 " " "	10800 " " 12600 " " "	52500 " "
VIII. " " "	2100 K-t meghaladó	12600 K-t meghaladó	52500 K-t meghaladó

Továbbra is érvényben marad, hogy a bejelentésre kötelezett keresetbe beszámítandó, tehát bejelentendő az alkalmazottnak nemcsak fix, hanem bármilyen nevezendő összes középszéneli és összes akár ingyenes, akár kedvezményes természetbeni javadalmazása is.

A f. hó 18 tól fizetendő heti betegsegélyző járulékok a következők:

	6% szerint	1% szerint
I. b) osztban	66.— korona,	12.— korona
II. " " "	192.— " " "	30.— " " "
III. " " "	318.— " " "	54.— " " "
IV. " " "	444.— " " "	72.— " " "
V. " " "	570.— " " "	96.— " " "
VI. " " "	696.— " " "	114.— " " "
VII. " " "	822.— " " "	138.— " " "
VIII. " " "	948.— " " "	156.— " " "

Háztartási alkalmazottak munkaadói, kik legfeljebb két háztartási alkalmazottat foglalkoztatnak, f. hó 18 tól kezdve az egyik alkalmazott után egy % os, a másik után hat % os betegsegélyző járulékot, a kettőnél több alkalmazottat foglalkoztató háztartások, valamint az 1907: XIX. t. c. szerint bejelentésre kötelezett összes többi munkaadók minden egyes alkalmazott után hat % os betegsegélyző járulékot tartoznak fizetni.

Köszöljük továbbá, hogy a 4650/923. M. E. sz. rendelet feljogosította a Munkásbiztosító Pénztárakat, hogy a f. évi április havi járulékkivetés össz gével egyenlő összegeket szedhessenek előlegképen minden egyes munkaadóktól és pedig úgy a f. évi május, mint a június havi betegsegélyző járulékokkal együtt. Befizetési határidők: első ízben 1923 július hó 10-ike, másodikban 1923 július hó 31. Az előlegek szedéséről, mikénti befizetéséről és elszámolásáról külön értesítést fogunk kibocsátani.

Figyelmeztetjük az összes bejelentésre kötelezett munkaadókat, hogy a fentiekben ismertetett bejelentési kötelezettségeiknek a kitűzött határidő alatt feltétlenül tegyenek eleget s a kiötendő bejelentőlapokat a legponosabban töltsék ki, annál is inkább, mert a bejelenteni elmulasztott adatokat a vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében az illető munkaadó költségére kiküldendő hatósági közegük útján a helyszínen fogjuk beszerezni, azok ellen a munkaadók ellen pedig, kik az „Általános bejelentő lapokat” egyáltalán nem, vagy késedelmesen szolgáltatattak be, büntető feljelentést teszünk.

Tájékoztatásul kiemeljük, hogy a munkásbiztosítási kihágások a 8888/1922. M. E. számú rendelet 20-ik szakasza értelmében első esetben 15 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, ismétlődés esetén pedig két hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetetteknek.

Debrecen, 1923 június hó 26.

Szabó Elek s. k.,
miniszteri biztos.

Kurián Gyula s. k.,
igazgató.

Apró hirdetések

Külnő
izletes házikoszt kioldásra kapható, Péterfia-utca 26. sz.

Egy igen nagyfajta
hamis kutya vadászatra is alkalmas, eladó. Cim a kiadóban.

Házmasteri
állást vállal rokkant katonára. Cime: Pervu György, Olajutó 54. szám.

Takarítónő
kerestetik. Cim a kiadóban.

Lehetőleg gyermektelen házaspár
házmasteri és bolti-szolgai teendők elvégzésére felvétetik Kuller Ede butorizletében, Piac-utca 68. szám alatt.

Fajtsza farkasutya kapható Rákóczi-utca 11. szám alatt. Kardoss színigazgató

350 m. holdas
gazdaságomba feltétlenül megbízható keresztyén nőlen gazdatisztet kere ek Dr. Kubinyi András, Ujfehértó.

Perfekt gépirónó
keresteik. Telefon 3-48 vagy a kiadó. hivatal adja meg a címet.

Eladó
teljesen új francia félbarna női 37-es cipő jutányos áron. Cim a kiadóban.

Hullott haját
legmagasabb áron veszek Párisi Hölgyfodrász Szalon Simonffy-utca 7.

Író- és varrógép nagy javítóműhely
Molnár Oszkár Egyháztér 4. Telefon 13-33.

Tükörgyártás, üvegesizolás
regi tükrök újajöntése
Sipkovits Béla Üvegműipari vállalata
Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Nehéz az élet!
Jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenédével szemben.)

Urihölgyek figyelmébe!
Mackart selyem és gyapjufonal legszebb színekben és mindentelie kezimunkaanyagok, fonalak, cérnák, legjutányosabban szerezhetők be
SZILÁGYI LAJOS
kezimunka- és mihimző vállalata
DEBRECEN, Széchenyi-u. 1.

Szirek András
uri és egyenruha szabó
Divatos angol szövetek raktára.
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Mindég a legolcsóbban vásárolhat az
Apollo divatárugházban Piac-u. 67.
(vármegyeházzal szemben).

Férfi és női ruhaszöveget, vásznat, zefirt, selyem, kötött és szövött arut, férfi és női divatickeket. Kelengyek megrendelésre készülnek. oo
TELEFON 7-64. SZÁM.